

אוצר המנוצרות

קסה - ויצא תשע"ז

מים חיים

ילקוט פתגמים קדישין מרבינו הקוה"ט זי"ע

כל העולמות עליונים ותחתונים
ניזונים ע"י הצדיק המשפיע

ויחלום והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה
(כח, ב)
הנה **סלם** נקרא הצדיק אשר באמצעותו עולין
ההשפעות לעולם העליון, ונמשכין כנגדן השפעות
החסד אל עולם התחתון. כי הצדיק הוא בחינת צדיק
יסוד עולם שמו, אשר כל העולם נשען עליו וניזון על
ידו, וממנו נמשך כל ההשפעות והכל מתנהג בשבט
פיו. לכן **ויחלום והנה סלם**, נוטריקון עולה
בגימטריא **חסד**, ותיבת **סלם** במילואו, בגימטריא
ורב חסד כנזכר בספר הקדוש בת עין (י"ד י"ב
כסלו), עינין שם. והיינו שזכה להמשיך את החסדים
וההשפעות, להשכינה הקדושה הנקראת **ארץ**. וזהו
והנה **סלם מוצב ארצה**, כי החסדים יהיו מוצבים עדי
ארצה, על השכינה הקדושה שהיא בחינת מלכות ועל
כנסת ישראל, ולא הסתלק השפע מהם, והגם כי
היצרא בישא מקטרג על היותו עדיין מוצב ארצה,
היינו שהשפע נפל בתאוות גשמיות ח"ו, אך עם כל
זה **וראשו מגיע השמימה**. דהנה **ראש** הוא תכלית
הדבר, כי סוף כל סוף עושים בני ישראל הק' תשובה,
ובזה מעלים כל דבר לשרשו.

גם ירמוז וראשו מגיע השמימה, כי על ידי ששפיע
לבני ישראל כל טוב, יש לאל ידם לקיים התורה
ומצות, ועל ידי כך ניזונים גם המלאכים, וכל
העולמות עליונים מתמלאים בשפע וששון ושמחה
וראשו מגיע השמימה, שעל ידי שהשפע קודש מוצב
בכל עת ארצה בשביל בני ישראל, וסליק ועולה
השפע המרובה אל השמים, וכולם ניזונים מהם
לעילא. ובכן לאשר הצדיק הוא **הסולם** שמעלה
ומוריד השפע ועל ידו מתנהגים הכל, וביה תלוי כל
ההנהגה, ולכן גמר אומר והנה מלאכי אלקים עולים
ויורדים בו, היינו בצדיק שהכל תלוי בו.

הקב"ה יוכיח לעתיד לבוא לעין כל
את סבל גלותם של ישראל

את עניי ואת יגיעי כפי ראה אלקים ויוכח אמש (לא, מב)
ירמוז הכתוב על עת הגאולה שאז יוכיח הקב"ה
למקטרגים את כל התלאות שעברו על בני ישראל
בעת גלותם, ועל כן אין שום טענה כלל כנגד בני
ישראל. ולזה אמר **את עניי ואת יגיעי כפי** שנוברים
על בני ישראל **ראה אלקים** בכל משך הגלות, ובבוא
עת הגאולה ויוכח לכל המקטרגים והמשטינים את
מה שעבר על בני ישראל אמש בעת חשכת הגלות
הדומה ללילה, ובזה יסתום את פיהם מלקטרג.

עד שתיקן יעקב אבינו תפילת ערבית
היה פטור מתפילה כרשב"י וחבריו

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה ויפגע במקום וילן שם
כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו
וישכב במקום ההוא (ברכות כו, ב) יעקב תיקן תפילת ערבית
איתא בחז"ל (ברכות כו, ב) יעקב תיקן תפילת ערבית
שנאמר ויפגע במקום וילן שם ואין פגיעה אלא תפילה
וכו'. ויש להבין דהרי באותה עת כבר היה בן ע"ז שנה,
ומאיזה טעם לא תיקן תפילת ערבית קודם לכן.
ויתכן לומר עוד כי ממה שאמרו חז"ל (ברכות שם) תפילות
אבות תקנום, אנו למדים ששם ועבר לא היו מתפללים
אלא היו עוסקים רק בתורה, ועוד אמרו חז"ל (יומא כח, ב)
אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה היה, יצחק אבינו זקן
ויושב בישיבה היה. ולפי"ז נמצא שיעקב אבינו ע"ה היה
לומד אצל בית שם ועבר וגם אצל אברהם ויצחק. - ובזה
מובן טעם שלא תיקן קודם לכן תפילת ערבית, כי לא
רצה להורות הלכה בפני רבו ולתקן דבר חדש בפניהם,
ומה עוד שהרי התפילות הם כנגד הקרבנות (ברכות כו
ע"ב), ועל כן בפני יצחק לא היה יכול לתקן תפילת
ערבית, כי יצחק שייך אל תפילת מנחה, ואח"כ כשהיה
בבית עבר לא היה יכול להתפלל תפילת ערבית, כי הרי
שם ועבר לא התפללו, ולא היה יכול לפגוע בכבודם, ומה
עוד שלא היה שוכב בלילה והיה כל עסקו בתורה, והיה
כרשב"י וחבריו שתורתם אומנתם ופטורים מן התפילה
(שבת יא, א). אכן לאחר שיצא מבית שם ועבר וביקש
לשכב בלילה, או אז תיקן תפילת ערבית.

עבודת הצדיק להעלות בקודש אפילו את הדומם

ויקח מאבני המקום, וישם מראשותיו, וישכב במקום
ההוא (כח, יא)
הנה הצדיק מעלה את כל דברים התחתונים למעלה
בקודש. וכמו שאפילו להחליקים הדוממים של האבנים,
נטלם יעקב אבינו ע"ה **וישם מראשותיו** דהיינו
שהעלאום למעלה לשרשם העליון.
ועוד יאמר **ויקח מאבני המקום**, שהמה האותיות
וכדאיאת בספר יצירה שלקח את אותיות תורה ותפלה
והעלם למעלה בקודש אל הגן עדן העליון, כי תמן הוא
שער התפילות, אשר משם עולה בית אל למעלה עד
הכסא הכבוד, ולכן אותיות הנוטריקון של ויקח מ'אבני
ה'מקום' (ע"ה"ת), בגימטריא **ג'ן** (ע"ה"ס), מרומז על הגן עדן
התחתון, וינטלם וינשאם מעל מקומם הנחות **וישם** אותם
מ'ראשותיו וישכב ב'מקום ה'הוא, ר"ת עולה נמי כמו
מספר **ג'ן**, מרומז כי היה בגן עדן התחתון, והעלה הכל
לגן עדן העליון.

אוצר המנוצרות

חודש כסלו (ב)

התעוררות משנית חודש כסלו
ע"י סגולת חודש זה

...והנה הנפילה והשינה הם גוברות בחודש זה
כסליו שבחורף מדת לילה גוברת ואינן יכולין
לעסוק בעבודה"ק כמו בקיץ כידוע, וע"כ
בחודש מרחשון מתחילין להרדם ואח"כ
בכסליו ישנים מכל וכל, אמנם באמת בחודש
הזה יש לנו התעוררות גדול להעירנו
משינתנו והיא נס חנוכה, והוא שכבר ביארתי
עמ"ש פתילות ושמונים שאמרו אין מדליקין
בהם בשבת מדליקין בהן בחנוכה לפי שאסור
ליהנות לאורן, והיינו עפ"י מאמרם ז"ל
[כתובות ק"ב] ע"פ כל ימי עני רעים, והאיכא
שבתות וימים טובים ומשני שינוי ווסת תחלת
חולי מעים, והנה מאמר זה קשה מאוד
דבוודאי מי שאין לו בחול מה יאכל מאין יא
לו בשבת וגם מ"ש שהוא חולי מעים היה לו
להזהר בעצמו ולא להרבות באכילה ושתיה
שנקרא אכילה גסה, אבל הענין הוא אין עני
אלא מדעת [כתובות סח א] וכמו שזכרנו
לעיל שהצ"ח אינו מניחו להרים ראשו
לעסוק בעבודה שלימה, ופריך משבתות וי"ט
שיש אתערותא דלעילא וניחא ליה יתיר,
ומשני מחמת שהוא שינוי ווסת שלא הורגל
בזה נעשה חולי מעים דוגמא למי שנתקלקל
באכילה שלא אכל לשובע נפשו, וכמ"ש ויחזו
את אלקים ויאכלו וישתו שיעשו בשביל
עצמם, גם העני הזה מחמת שהדבר חדש
אצלו בא לו קצת פניה וכו"ל, משא"כ בחנוכה
שהיה עשית ישראל במסירת הנפש רבה
למאוד שללבו בשאט נפש בסכנות עצומות
ובוודאי לא היה פניה בדבר, וזהו תפילות
דהיינו הגוף ושמונים דהיינו הנשמה כמ"ש
שמן על ראשך כו' שאין מדליקין בשבת שאין
יכולין להבדק בשבת באור וכו' וצר בה קשת
מדליקין בהם בחנוכה וכו"ל, וזהו המליך אות
ס' בשינה שע"י האות סמ"ך סומך נופלים
אותם שישינים שנית הזמן וכו' וצר בה קשת
בעולם שהוא שדמיון הס', **וכסליו בשנה**
שלחודש הזה יש סגולה זו, וקייבה בנפש
שהקייבה הוא ג"כ עשויה בקשת כנזכר בגמ'
לענין חלב, וכבר מבואר בספרים שהסמ"ך
רומז למדת הבינה דהיינו שית סטרין רברבין.
(מראה יחזקאל פ"ר תולדות)

שב"ק פ"ר ויצא

עיר	הדה"ג	מוצאי	ר"ת
ירושלים	4:02	5:15	5:54
בני ברק	4:18	5:16	5:51
בית שמש	4:08	5:16	5:50
אשדוד	4:17	5:18	5:51
ביתר	4:13	5:16	5:54
קרית גת	4:11	5:17	5:53

אוצרותיהם של צדיקים

❧ ויצא ❧

כי לא אעזבך בישועה קטנה עד בוא הישועה הגדולה

כי לא אעזבך (כח, טו)
סיפור הרה"ק בעל צמח צדיק מויוניץ ז"ע: פ"א בא חסיד אחד להרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב ז"ע, וסח לפניו דאגתו, כי מצבו רע מאוד, והוא בעל חוב גדול, והעולם עדיין אינו יודע מזה, כי עד עתה היה איש עשיר, ועתה איבד את כספו בעסקים רעים, ועדיין לא נשמע בין החיים דבר אסונו.

אמר לו הרה"ק: דעתי שתקנה שטר הגרלה, ואי"ה תיושע מזה. ענה החסיד: אינו מפקפק, חלילה, שהבטחת הרבי תתקיים, אך מי יודע מתי, שהרי דרך שטרי ההגרלות שכמה שנים עוברות לפעמים עד שיזכו, ובין כה וכה יתחילו בעלי החובות לנגוש אותי, וגם יש לי בת שהגיעה לפרקה ואני צריך להשיאה.

הבטיח לו הרה"ק השי"ת יזמין לו במהרה מעות, גם קודם שיזכה בהגרלה. החסיד קיים, כמובן, את דברי הרבי וקנה שטר הגרלה. כאשר נסע לביתו, הגיע בדרך למלון אחד, ונטה לשם ללון. בלילה סר למלון שר גדול אחד שנסע במרכבה לדרכו, ואף הוא נתעכב ללון שם.

בלילה חלם השר, כי במלון הזה נמצא עכשיו איש יהודי שיש לו שטר הגרלה שמזלו טוב, ועליו להשתדל להחליף את השטר שיש לו בשטר של היהודי, כי השטר של היהודי ודאי יזכה, ושלו אינו שווה כלום. וייקץ השר והנה חלום, וישן ויחלום שנית כזאת, אז עמד ממשכבו, וציווה למשרתו שיחקור אם יש כאן איזה יהודי זר, ואם יימצא יקרא אותו אליו. המשרת הלך ומצא את היהודי, והביאו לפני השר. שאלו השר אם יש לו שטר הגרלה, והשיבו שכן. אמר לו השר: גם אני יש תחת ידי שטר כזה, בוא נא נחליף בינינו את השטרות, ואני אוסיף לך על שוויו כמה זהובים.

סירב היהודי לעשות כן ואמר: הוסיף לו השר עד אלף זהובים ובלבד שיחליף עמו והיהודי עומד בסירובו. אז קם השר בחמתו, וציווה למשרתו שייקח מהיהודי את השטר בחזקה. המשרת עשה כן, תקף את היהודי והוציא ממנו בכוח את השטר, ומסר לשר. אמר השר ליהודי: בכל זאת אינני רוצה לגזול אותך, ולכן הנני נותן לך את אלף הזהובים שהצעת לי לפניך, וגם את שטר ההגרלה שלי.

קיבל החסיד בעל כרחו את הכסף עם השטר של השר ואמר "גם זו לטובה", ונסע לביתו והשיא את בתו בהרחבה. לא ארכו הימים, והשר שמסר השר ליהודי בעל כרחו זכה בהגרלה סכום גדול. ונסע החסיד לברדיצ'ב, לקבל פני רבו. אמר לו הצדיק: ראיתי כי מזלך הושפל עד לעפר, והוכרחת לשלוח את בעל החלומות שידבר על לב השר שיחליף אתך את השטר שלו, כי ראיתי שהשטר שלו יזכה ולא שלך, ואלף הזהובים שהוסיף לך הוא, משום שאמרת כי אתה מוכרח תיכף להשיא את בתך, לכן מתחילה הייתה לך ישועה קטנה, ואחרי כן באה הישועה הגדולה.

נסע החסיד לביתו, ונעשה עשיר גדול יותר משהיה בתחילה. כשסיים הרה"ק בעל צמח צדיק את הסיפור, אמר: לזה כיון הקב"ה באמרו ליעקב אינו "כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דיברתי לך", שלכאורה קשה: מאי "עד אשר עשיתי", - וכי אחרי שיקיים הבטחתו יעזוב אותו? והלא אי אפשר להתקיים אפילו רגע אחד בלי השגחתו יתברך, אבל הפירוש הוא: אפילו עד שתבוא הישועה הגדולה גם כן לא אעזבם, ותהיה לך ביתיים ישועה קטנה.

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה (כח, י)
 וברש"י יציאת צדיק מן מהמקום עושה רושם וכו' יצא משם פנה הודה וכו' רק לאחר שהצדיק יוצא מהעיר מתחילים להעריך אותו ולהרגיש בחסרונו.

(רבי יעקב אהרן מאלכסנדר)

ויפגע במקום (כח, יא)
 וברש"י שתיקן תפילת ערבית אף בשעה של חושך והסתר פנים אפשר להתקרב אליו ית'

(רבי אברהם מסוכטשוב)

והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה (כח, יב)
 דרך ארץ קדמה לתורה תחילה מצב ארצה ורק אחר כך השמימה התורה

(שפת אמת)

וזה שער השמים (כח, יז)
 וברש"י הסולם הזה עומד בבאר שבע, מעלתה של באר שבע שהסולם עומד בה לפי שיצחק קבור שם מקום ישיבתו ומקום שמרביצים בו תורה הוא שער השמים.

(שם משמאל)

ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם (כט, ד)
 אם רצונכם להיות אחי עליכם להתדבק מאין במדת הענוה, אתם במדת האמת אתם אותיות אמת.

(משמרת איתמר)

והנה רחל בתו באה עם הצאן (כט, ו)
 בכל עת צרה לישראל צאן קדשים באה רחל אמנו השכינה ומשתתפת עם הצאן בצרתם.

(קדושת לוי)

וישק את צאן לבן אחי אמו (כט, ז)
יעקב אבינו רצה לעורר נקודה טובה בלבן ולכן נזכר בפסוק ג' פעמים **אחי אמו** אולי יתעורר בזכותה.

(רבי פנחס מנחם אליעזר מפליק יומא דהילולא י' כסלו)

ותקרא את שמו יוסף לאמר יוסף ה' לי (ל, כד)
 רצונו של הצדיק הוא להוסיף ולהרבות מצוות ומעשים טובים.

(בעל שם טוב הק')

ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי (ל, לו)
 אימתי אוכל להחדיר את אנכי ה' אלקיך לביתי.

(רבי יחזקאל מקאזמיר)

ויעקב רועה את צאן לבן הנותרות (ל, לו)
 דאגתו של יעקב נתונה לצאן קדשים שה פזורה ישראל הנותרים בגלות.

(נועם אלימלך)

ותען רחל ולא וגי' ועתה כל אשר אמור אלקים אליך עשה (לא, יד - טז)
 אין ועתה' אלא תשובה, כי האמהות הצדקניות חזרו בתשובה על כך שאמרו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו הלוא נכריות נחשבנו לו שרק בגלל זה רצונם לעזוב את אביהם וללכת בארץ ישראל שהרי צריך לקיים ציווי ית' ללא כל פניות ולפיכך הוסיפו כעת כל אשר אמר אלקים אליך עשה.

(רבי יחזקאל מקאזמיר)

את עניי ואת יגיעי כפי (לא, מב)
יעקב אבינו התאונן את עניי על שהוא עני בדעת כי כל מה שיגע הוא רק יגיעי כפי גשמיות ולא רוחניות.

(צמח צדיק מויוניץ)

לתגובות והערות
סא להשאיר הודעה בדואר
במעטת

ד. בפרידה מן הסוכה:

לציין דבר נפלא על שגב ניגון זה של "אין כאלקינו" אשר כאמור הוא הניגון שהכין רבינו הזקן ז"ע לקבל בזה את פני משיח צדקנו, שבשנים קדמוניות היו כמה שנים שניגן רבינו הק' ז"ע ניגון זה בעת אשר נפרד מהסוכה בהושענא רבה ונישק את דפנות הסוכה לד' רוחותיה.

ה. בד"כ היו מנגנים אותו באחד מן ההקפות שניות.

ו. פ"א בשנת תשנ"א (או נ"ב) בשבת י"א של רבינו הזקן ז"ע, בחר רבינו הק' ז"ע שעבר לפני התיבה לנגן ניגון זה בזמר "לא תבושי"

ז. כמו"כ פ"א בהושענא רבה ניגן רבינו הק' ניגון זה בהלל על הקטע "הללו את ה' כל גוים".

סדר ומירות לשב"ק (קג)

סעודה שלישית (פרק לה)
 "אין כאלקינו" (ח"ג)

א. ניגון זה משמש בהימים טובים מועדים וזמנים כניגון "תתברך לנצח" בתפילת "ויצור אור".

ב. בימי הפורים היה רבינו הק' מנגנם לפעמים על הלל-ה שבפסוקי דזמרה. (האחרונים).

ג. בשנים קדמוניות היו מנגנים ניגון זה כמה שנים על "אתה בחרתנו".

אוצרות הילולא

בעריכת הרה"ח ר' אלעזר חנון שליט"א

הרה"ק ה"ב בת עין ז"ע

י"ב כסלו תר"א

הרה"ק רבי אברהם זוב מאוריטש בעל "בת עין" נולד בין השנים תק"כ - תקכ"ה לאביו הרה"ק רבי דוד אוערבאך זצ"ל האב"ד ומגיד משרים דחמעלניק.

אביו היה נודע לאיש קדוש ובעל מדרגה. בבית אביו הדגול עלה רבינו בגרם המעלות ונתעלה במעלות רמות ונשגבות בתורה וביראה ובחסידות. בהגיעו לפרקו נשא את בת הרה"ק רבי נתן נטע מאוריטש שכיחה בה כאב"ד, הוא היה ידוע לאיש המעלה ומורם מעם. חיבה יתירה היתה נודעת לו מאת הרה"ק רבי מנחם נחום מטשערנאביל ז"ע בעל ה"מאור עינים", אהבת שני הידידים האלו היה בבחי' אהבת דוד ויהונתן. לעתים תכופות נתוועדו יחדיו והמתיקו סוד ביניהם בדברים העומדים ברומו של עולם. מקום הוועד היה מתחלף לסיוריו, פעם בטשערנאביל, ופעם באוריטש, וחוזר חלילה. הוא היה גם איש סודו של הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי בעל התיאור והשו"ע. בדרך נסיעתו של בעל התיאור לרבו המגיד ממעזריטש היה דרכו לבקר את ידידו רבי נתן נטע באוריטש.

אחרי פטירת אביו מילא רבינו את מקומו כאב"ד בחמעלניק, אולם שהה שם רק תקופה קצרה עד שנת פטירת חותנו - את מקומו מילא אחריו אחיו הרב ר' יוסף צבי זצ"ל.

בר"ח מנחם אב שנת תקמ"ה נפטר חותנו הגה"צ רבי נתן נטע עם פטירתו ירש חתנו רבינו את מקומו ברבנות אוריטש, והוא עוד במבחר ימיו כבן עשרים ומעלה. נוסף על אוריטש היתה מצודתו פרוסה גם בקהילות: נארינסק, נאראדיטץ וסלאוועזשנע.

בתקופה ההיא החלה פעילות רבינו ועמו החל להתפרסם כאיש חי ורב פעלים הגודר גדר ועמד בפרץ, הוא תיקן תקנות נאותות להצבת מוסדי הדת והאמונה. הרבה חיילים לתורה והקים תלמידים האמונים עלי תורה וחסידות.

באוריטש ישב על כסא ממלכתו ארבעים שנה עד שנת תקפ"ו שאז הוכתר כראב"ד דעיר זיטומיר. גם שם המשיך במפעלו הקדוש לשזר חוט השני של תורה וחסידות עפ"י דרכו דרך הקדוש של רבו הקדוש בעל המאור עינים ולעשות נפשות לה' ולתורת החסידות.

רבינו נסע לצדיקי הדור להתבשר מתורתם ולהרוות את נפשו הצמאה בראשונה הגיע אל הרה"ק רבי ר' זושא ז"ע. מסופר בשם הרה"צ הרמ"ח מסלונים זצ"ל שהה"ק מרוז'ין שאל את הרה"ק מאוריטש מה ראה אצל ה"ר זושא בבואו אליו, והשיב: "כשנכנסתי אצלו ישב מעוטר בטו"ת וחצי גופו העליון בער כאש ממש עד שלא ראיתי בו כלל צורת אדם, רק כשחלץ התפילין החלה לחזור אליו אט אט צורתו האנושית. ושהה גם במחיצת הרה"ק מבארדיטשוב ז"ע, אך כרבו מובהק הוא רואה את הרה"ק רבי נחום מטשערנאביל ז"ע שאלו שלחו אביו עוד בימי שחרותו, ויותר התקשר אליו בחיותו בבית חותנו שהיה קשור בקשרי ידידות עם הרה"ק מטשערנאביל. לאחר הסתלקותו נקשר בעבותות אהבה עם בנו ממלא מקומו הרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל ז"ע.

פ"א נפגש רבינו עם תלמידי "הנודע ביהודה" והקשו לו קושיות שונות בתורה, ועל אחת מהקושיות שלא היה נפק"מ למעשה, ענה להם בדחיה, "אי! וכשהקשו לו קושיא הנוגעת הלכה למעשה ענה להם בחריפות עצומה ואורו עיניהם, נתפעלו ואמרו: ברוך המקום שבחר בהבעש"ט ובתלמידיו שמראה להם פנים אחרות בתורה.

בעת שקרא קר"ש שעל המטה הניח ידיו על השולחן ונתרומם השולחן ועמד באויר.

מימי נעוריו בערה בו אהבת ארץ ישראל והשתוקק תמיד לקבוע משכנו שמה.

הגה"ח ר' משה יאיר ווינטטוק ז"ל מתאר נסיעתו של רבינו ז"ל: מעשה בהרב הקדוש רבי אברהם זוב מאוריטש בעל "בת עין" שהגיע לזקנה והשתוקק לעלות לאר"י, לשרוף מאחוריו את כל הגשרים המקשרים אותו לארץ העמים ולהסתפח בחלת ה'. מכשולים עצומים נערמו על דרכו, לא קל היה לנטוש רבנות בעיר מכובדת ופרנסה בהרחבה וללכת לארץ אין מכיר ואין מודע, אבל החלטתו לקיים מצות ישוב ארץ ישראל בגופו היתה נחושה. והיה הרה"ק מתכונן לנסיעה ואפוף כולו אורא דא"י, סופר את הימים ואת השעות לקראת יום הנסיעה הנכסף, אינו רואה ואינו שומע רק ארץ ישראל וארץ ישראל. וכשבא הרה"ק להיפרד מידידו הרה"ק רבי אהרן מיזוטומיר שהיה אז מוטל על ערש דוי, אמר לו רבי אהרן: הרי אמרו שמימי ארץ הקודש רפואה הם, והנה עומד מר לנסוע לארץ וכל הגיגיו נתונים בה, יקח נא מעט מים לתוך פיו ודינם יהא כדני מימי הארץ, אח"כ יפלטם לכוס ואני אשתה אותם ואתרפא, וכך היה.

באותו פרק נקלע משולח מצפת לעירו של הרה"ק. שש בו בעל בת עין והרבה להתענין אצלו פרטי פרטים רבים מני ספור מארץ הצבי. המשולח שהיה מחונן בשפה עסיסית ועשייה תיאר לפניו את הקדושה והיופי של הארץ, את הנוף המרהיב שלה ואת המקומות הקדושים עטויי ההוד. בירושלים עיה"ק סיפר, ניצב שילה בית מקדשנו הכותל המערבי, אשר שכינה לא משה הימנו מעולם ובת קול מנהמת כיונה מבין חרכיו, ועל אם דרך בית לחם נמצא קבר רחל אמנו המבכה על בניה וקולה נשמע ברמה,

בחרון טמונים האבות והאמהות במערת המכפלה, ובמרומי הגליל מתנוסס קבר הרשב"י במירון, ובכל המקומות הללו שואבים קדושה בתביות ונהנין מזיו השכינה, ומה שייך רבי - התלהב המשולח והוסיף - למה אירק בדרוש, הרי אפילו האבנים בא"י הן ממש מרגליות.

המשולח עזב את ביתו והה"ק עזב אף הוא את הבית כעבור זמן קצר והפליג באנית-מפרשים לארץ-כיסופיו. התיישב בצפת בירת הגליל העליון והחל לנהוג נשיאותו ברמה. בעקבותיו הגיע מאוחר יותר המשולח הנ"ל שחזר לביתו, וכשנפגשו שאלו המשולח: נו, רבי הטובה היתה עצתי? החזיר לו הה"ק: נכונים היו דבריך אודות המקומות הקדושים, אמנם מצאתי בארץ את הכותל מערבי ואת קבר רחל ומערת המכפלה, הכל אמת ויציב, ברם הרי הוספת כי גם האבנים שבארץ מרגליות הן, בעוד שנוכחתי לראות כי האבנים הן אבנים ולא מרגליות? והמשולח ענה לדבריו בקול תקיף: רבי! אבל מי שזוכה וראוי לכך, כן רואה!.

מיד קם הה"ק מכסאו מבלי לומר מלה, נכנס לקיטונו הסמוך והסתגר בו, במשך שנה תמימה לא יצא מן החדר, לא דיבר עם איש ולא בא בכל מגע עם כל בני צפת הנדהמים, עסק בעבודתו הקדושה בהתבודדות ובפרישות והיה מנותק מעולם ומלואו, איש לא ידע לפתור את התעלומה הגדולה, מה קרה פה?

בתום השנה סיים הה"ק את התבודדותו, יצא את חדרו כשכולו צוהל וקורן אור וצהה להזמין קרואים רבים לסעודת מצוה, והמשולח בתוכם. כשהופיע המשולח לפניו פנה אליו הה"ק ואמר ברגש רב: נכון! נכון! האבנים הן מרגליות!...

ולהפצרת איש אמוני החסיד ר' פישל ברגשטיין (נכד הרבי ר' משה מלעלוב) הבהיר הה"ק לנוכחים את כל הפרשה באמרו: מעודי לא הסכתי לשמוע איש מדבר אלי בתקיפות כזו שהמשולח דיבר: "מי שזוכה רואה" הבנתי איפוא כי מן השמים שמו דברים בפיו להוכיחי כי טרם הגעתי לשלימות כדי שאוכל להשיג הרגשה כזו בארץ ישראל, והסתגרת לכן במשך שנה תמימה להזדקק ולהתקדש בקדושה עילאית, עד שזכיתי היום לראות כי אכן אפילו האבנים הפשוטות שבארץ ישראל מרגליות הן, ככתוב: והיה כדכד שמשותף ושעריך לאבני אקדה.

בעת שנפרד מהה"ק ר' מרדכי מטשערנאביל לפני הנסיעה, ביקש ממנו "שמירה" על הדרך. הר"מ מטשערנאביל הבטיח לו שישלח ע"י שליח את השמירה לאדעס. רבינו נפרד ממנו, ונסע למחוז חפצו. כשהגיע לאדעס החל לחפש את השליח אולם לדאבונו לא מצא את מבוקשו. הוא החליט כשבועיים וכשראה שעוד מעט האניה תפליג למחוז חפצה נאלץ לוותר על השמירה ועלה לאניה, לתמהונו פגש שם בעני מוזר שחזותו העידה עליו ש"בן טובים" הוא. רבינו רצה ליתן לו נדבה הגונה, אולם הלז השתמט ממנו בתואנה שהוא רוצה נדבה יותר חשובה. במשך כל הימים שנסעו יחד נצל רבינו כל המתלאות בכדי להעניק לו נדבה ומאמציו עלו בתוהו. כשהגיעה האניה לארץ ישראל וכל הנוסעים עלו ליבשה גילה העצמו העני מי הוא: אני הוא השמירה שהמגיד שלח אותי למענכם לשמרכם על הים.

זקני צפת היו מספרים שבבוא רבינו לא"י קפצה לו הדרך שלא כפי דרך הטבע, שכן נסיעה מאדעס לא"י בימים ההם ארכה ד' שבועות, ואילו אצלו ארכה הדרך ט"ז ימים. וכשרב החובל ראה שכבר הגיע לא"י קפץ ונשבע שרק בזכות הצדיק קפצה לנו הדרך, שמימי לא נתקרה לו הדרך לזמן מועט כזה.

בשלהי שנת תק"ץ הגיע לארה"ק וקבע את דירתו בעיה"ק צפת, ומיד עם בואו התחיל להפיח רוח חיים ביהודי הישוב וכן נעשה שם לראש כולל החסידים.

כאשר התחיל הרעש בצפת היה אז בין מנחה למערבי, וכאשר המתפללים בבית מדרשו רצו לברוח מתוך ביהכ"ס, הזהיר בהם שאף אחד לא יצא מביהכ"ס החוצה, וכי כולם יתקרבו אליו, כל המתפללים הצטופפו מיד אל הה"ק והוא השתטח על הרצפה בקול בוכים. חצי ביהכ"ס נהרס, ואולם אותו החצי שבו נמצא הרב והמתפללים נשאר עומד, וכולם יצאו חיים, כותלי ביהמ"ד כמעט שנפלו כולם, ורק ה"כיפה" שהיא הגג עפ"י נס ממש נשארה תלויה כמעט באויר.

לזכר הנס קבעו בביהמ"ד מצבה שבה נחקק: מה נואר המקום הזה בית מדרשו ר' אברהם זוב האדמו"ר מאב"ד זצ"ל שחיה את היעש הגדול על צפת תובב"א בתקצ"ז ובזכותו הגדולה ניצל חצי ביהמ"ד מחורבן והאדמו"ר ותלמידיו שרדו בחיים.

סופרו של רבינו ר' זלמן סיפר להרה"ק הרמ"ח מסלונים שבשעת התפלה היה הוא עומד מצד רבינו ובצד השני היה עומד הרב אב"ד רבי שמואל העליר. פעם בעת קדושת כתר צעק רבינו כתר יתנו לך בבזו התלהבות, הרגשתי שמחר יהיה חדשות. למחרת קרא לי הרבי לכתוב מכתב להרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל, שמעת בבואו לא"י זה שלש שנים התחרט על בואו לכאן הן היו בבחי' שלש שנים ערלים, ומאתמול בשעת אמירת קדושת כתר זכה להארה גדולה והוא מיצר על השנים הקודמות שלא בא לכאן מכבר.

פעם השתתף בסעודת ברית מילה ושתה הרבה יין ונתבשם. כשהלך לביתו היו צריכים לתמוכו בשתי זרועותיו ולעזורו בהליכתו, ואמר בדרך צחות: יאתא בגמי' יין פורתא סעיד, אז מען טרינקט א ביסל ויין דארף מען שוין שלעפן. וכך הובילוהו לביתו.

ובחרת בחיים

החיים יקרים בעיניו הקדושת בית הנבחר
לאור קריאת הקודש להתעורר ולהתחזק בעיניו זה

אור שבעת הימים (כב)

הנהגות, אזהרות וסגולות מרבינו הבעל שם טוב הק' זי"ע
בתוספת הארות וביאורים מתוקים מדבש ונפת צופים משה רבינו הקדושים זי"ע

תפילה בציבור (יא)

מימינו של הבעש"ט זי"ע היה מתפלל בציבור הויך בעת היוזנו כמה שנים בפרישות מן העולם בין הרים וגבעות.

(שולחן המהור זר והב - קאמרנא)

**מעלת המושכים תמיד להתפלל עם הציבור
מתחילתו ועד סופו**

האמנים וכל הקדשים ומתפלל ביהוד עם העולם.
ועולה בסולם אחד עם המתפללים וכש"כ
כשזיכהו הקב"ה דעת והשכל להיות מעובדי
השם כיגיעות העבודה שהוא תכלית כונת בית
מדרשינו, להתיעת בעבודת הכורא ב"ה וליתן כחו
וחילו בעבודת התפלה.

זו"ל כ"ק רבינו הזקן זי"ע (תקנות והדרכות דף לה
ע"א)... לכן אחי אהובי גם בעניני תפלה של
חול העיקר לבא בעתו ובזמנו, ולא לבד לצאת
ידי חובתו. ועכ"פ מי שבא בזמנו מרויה כל

זהירות מנגע השיחה בשעת התפילה

חייב אדם להתאור כח ועזו להנצל מן הנגע זאת
של השיחה בשעת התפילה וקריאת התורה
בביהכ"ס.

(ראשית חכמה)

הליכות חיים

הדריך קדישין מהיכלם של רבבות

יציאת צדיק מן המקום עושה רושם

יוצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה (פרשת ויצא כה, ז)

ופרש"י: לא היה צריך לכתוב אלא וילך יעקב חרנה,
ולמה הזכיר יציאתו, אלא מגיד שייציאת צדיק מן
המקום עושה רושם, שבזמן שהצדיק בעיר הוא הודה
הוא זיוה הוא הדרה, יצא משם פנה הודה פנה זיוה פנה
הדרה.

כידוע שהה רבינו הק' זי"ע משך שנים רבות במושב
תפרח שבדרום ארצנו הק', שם כידוע הביא לימים את
הישיבה הגדולה הממוקמת שם עד היום הזה, וכפי
שכבר הובא בארוכה, כאשר בראשה עומד הגאון רבי
יעקב פרידמן שליט"א...

כאשר שוחחנו עם הגר"י פרידמן שליט"א אחר
הסתלקותו לשמי רום של רבינו הק' זי"ע, התבטא
והעיד הגר"י בתוך דבריו ואמר לפני הבחורים היו
נראים שונים לגמרי בתקופות ששהה שם הרבי זי"ע, -
זאת אפילו ללא שום פעולה גשמית, כי אם עצם
מוציאותו בתוך המושב השרה רוח טהרה וקדושה
שהיתה ניכרת בין כתלי הישיבה. כי הרי "יציאת צדיק
עושה רושם" ובימי היעדרו משם "פנה הודה פנה זיוה
פנה הדרה". זי"ע.

המשך אוצרות הילולא

בתוך כך התחיל לנטוף דם מהרץ הנימול והיה בסכנה גדולה, נזדעקו בני המשפחה ללכת לרבינו
להזכיר את הילד לרפואה. בהיותם בדרך חככו בדעתם אם יוכלו להכנס אליו אחר שהיה טרוד
מהיין, והחליטו ביניהם אם יבואו לביתו וימצאוהו ישן לא יטרידוהו, ואם יהיה ער יכנסו אליו,
בהגיעם לביתו הופתעו לראותו עומד בפתח כשידו אחת סמוכה על הצד הזה של הדלת והשניה
על הצד השני של הדלת. והזכירו את הילד, ולגודל פליאתם על עמידתו באופן כזה אמר להם:
היות שכעת יישבתי פלוגתא בין בעל המאור והמלחמות ובאו שניהם להודות לי על כך, ועתה
הלכתי ללוותם, ולכך פגשתם אותי עומד ליד הדלת, ובזכות זה יתראא הילד. וכן הוה.

פ"א נתקשה רבי שמואל העליר ברמב"ם ולא עלה בידו ליישב דבריו, והלך לרבינו שיבאר לו את
דברי הרמב"ם, אמר לו שיבוא אליו אחר תפלת המנחה, אחר מנחה בא אליו בשנית ועיין
בהרמב"ם רגע כמימרא ותיכף האיר לו את דבריו. נתפעל הר"ש מאד מפירושו, ועוד יותר מכך
שהשיב לו על אתר, נענה אליו רבינו בזה"ל: **גלויב מיר עס איז שווערער צו דאווינען א
געווינדליכע מנחה, פון צו וויסן פשט אין א שווערן רמב"ם** [האמן לי, קשה יותר להתפלל
תפלת מנחה רגילה מלתרץ רמב"ם מוקשה].

פעם הלך להשתטח על קברי הצדיקים בצפת, ונענה איש אחד ואמר מי יודע אם אכן קבור פה
זה הצדיק? אמר לו רבינו: **א זאך וואס איז א מסורה ביי אידן און מען גלויבט נישט אין דעם איז
דאס אפיקורסות** [דבר שמקובל אצל יהודים ולא מאמינים בזה, זה אפיקורסות].
אחד מאנ"ש ר' משה לייב שו"ב בטבריא היה מבשל בכל ראש חודש תבשיל בשר ונטלו אל
רבו הק'. ובהיותו גבור היה הולך רגלי מטבריא לצפת כשש שעות.

לאחר שנפטר ר' משה לייב נתראה בחלום הלילה לאחד מידידיו וסיפר מה שהיה עמו,
שכשנטלוהו לבי"ד של מעלה דונה שימסר למלאכי חבלה למשך זמן, וכשהגיע ר"ח ביקש
שרוצה לקיים מנהגו ללכת אצל רבו הק', ולא נתנו לו ללכת, וטען לפניו שמימינו לא החסיר
סעודת ר"ח אצל רבו, ובדקו את דבריו וכשנוכחו שאכן כך הוא, הרשו לו ללכת והמלאכים עמדו
בחוף להמתין עליו, כשביקש לצאת אמר לרבינו שהמלאכים מחכים עליו בחוף, אמר לו הרה"ק
שישאר עמו, וכי מי ציוה עליך לצאת.

בשנת תר"א הגיעה סאת היסורים של הישוב בצפת לשיאה, כי בראשית השנה פרצה בה מגיפה
נוראה רח"ל והפילה חללים רבים. באותה תקופה נוראה זו בשלבי חייו האחרונים נתגלה רבינו
כמגן ומציל ונתקיים בו "מפני הרעה נאסף הצדיק". כאהרן הכהן בשעתו עמד בין החיים ובין
המתים והציל במחיר חייו את העיר אשר עמד בה בפרץ במשך עשר שנים, ואשר הגן עליה עד
נשימתו האחרונה.

רבינו נחלה במחלה זו (מחלת העיפוש) והתייסר כמה ימים ביסורים. עד שהגיע היום המר
והנמהר י"ב כסלו שנת תר"א נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש. לפני פטירתו
הבטיח לבני העיר כי הוא הקרבן האחרון ממגיפת הדבר ואחריו לא תהא עוד מגיפה בעיר זו.
מנו"כ בבית החיים ישן בצפת במערה אשר בה ספון הגה"ק רבי דוד שלמה אייבעשיץ
מסראקא זי"ע בעל "ערבי נחל" זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

ברכת מזל טוב

משגרים אנו לאנ"ש ידידינו הקרים
סא"א בשמו הטוב יבורך שהשמחה במעוים

הנגיד הנכבד והנעלה העומד לימינינו בכל עת
הרה"ח ר' שמואל בינעט שליט"א
לרגל שמחת הכנס הנכד שיח"י
לעול תורה ומצוות

הגה"ח ר' יהושע מאיר אברהם שליט"א מרבני אנ"ש
לרגל שמחת הכנס הנכד שיח"י
לעול תורה ומצוות

הרה"ח ר' חיים שמשון פייג שליט"א
מלחין ובעל מנגן חצה"ק
ובנו הרה"ח ר' יעקב קאפיל פייג שליט"א
וחותנו הרה"ח ר' משה ברמינקא שליט"א
לרגל שמחת נישואי הנכדה/הבת תחי' למז"ט

הרה"ח ר' יצחק שלמה רוטמן שליט"א
ובנו הרה"ח ר' עמרם רוטמן שליט"א
ומחותנו הרה"ח ר' דוד קלצקין שליט"א
לרגל שמחת הולדת הגינה/הנכדה תחי' למז"ט

ברכתנו צרופה

שייח לרוב שמחה וחי נחת ותענוג
במטילה השלה מברכי רבותי"ק

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' אליהו ב"ר אשר אנשיל ז"ל

שפיצר

מזקני וחשובי אנשי שלומינו

נלב"ע י' כסלו ת.נ.צ.ב.ה.

נדבת בנו

הרה"ח ר' מרדכי יצחק שפיצר שליט"א

לזכר עולם יתיה צדיק

נשמת מאור עיניו אור וחיות נפשו
צ"ע קודש הקדשים
אדונינו מורינו ורבינו הקדוש והטהור
מון אברהם חיים זצוקללה"ה
בן אדמו"ר הקדוש רבינו אהרן זצוקללה"ה